

Πάρος, η κυρίαρχος του Αιγαίου στην αρχαιότητα

Από τις 11 έως τις 14 Ιουνίου θα πραγματοποιηθεί στο κυκλαδίτικο νησί το Δ' Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο με την παρουσία σαράντα αρχαιολόγων, ανασκαφικών και μελετητών.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ
akaratzafelis@e-typos.com

Το καλοκαίρι βουλιάζει από κόσμο... Το ίδιο διάσημη ήταν και κατά την αρχαιότητα. Με γεμάτα θησαυροφυλάκια και αποικίες σε στρατηγικά «περάσματα» του τότε γνωστού κόσμου. Στην Πάρο και τις Αποικίες της είναι αφιερωμένο το Δ' Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο, που θα πραγματοποιηθεί στο νησί, από τις 11 έως τις 14 Ιουνίου.

Οι Πάριοι επιθυμούσαν διακαώς να εδραιώσουν την κυριαρχία τους στο Αιγαίο. Οι λόγοι ήταν πολιτικοί και οικονομικοί. Δημιούργησαν, λοιπόν, αποικίες στο βόρειο τμήμα του, στην Αδριατική και την Προποντίδα. Τα κεφάλαια για να χρηματοδοτηθούν αυτές οι δραστηριότητες ήταν πάρα πολλά... κρυμμένα στο υπέδαφος του νησιού. Το περίφημο παριανό μάρμαρο.

«Το μάρμαρο της Πάρου ήταν το μεγάλο κεφάλαιο του νησιού, διάσημο ως το καλύτερο του αρχαίου κόσμου», σημειώνει στον Ελεύθερο Τύπο της Κυριακής η καθηγήτρια Αρχαιολογίας, πρόεδρος του Ινστιτούτου Αρχαιολογίας Πάρου και Κυκλάδων και πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του συνεδρίου, Ντόρα Κατσωνοπούλου.

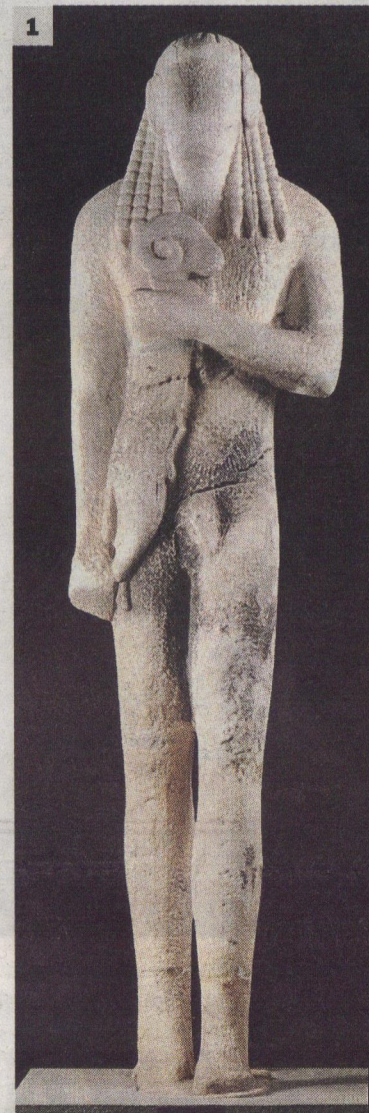
Το μάρμαρο, ο περίφημος λυχνίτης, εξορυσσόταν στη θέση Μαράθι. Πήρε αυτήν την ονομασία είτε λόγω της μεγάλης φωτοδιαπε-

ρασικότητάς του είτε επειδή η εξόρυξή του γινόταν σε στοές βάθους 120 μέτρων, με τη χρήση λύχνων. Η εξαιρετική ποιότητά του το έκανε περιζήτητο τόσο στον ελλαδικό χώρο όσο και στις αποικίες.

Στη λεπτόκοκκη, λαμπερή επιφάνειά του, λέει η κ. Κατσωνοπούλου, σμιλεύτηκαν αριστουργήματα της αρχαίας αρχιτεκτονικής και γλυπτικής, στους Δελφούς, στην Ολυμπία, στη Δήλο αλλά και στην Ακρόπολη των Αθηνών, διάσημα γλυπτά όπως η Αφροδίτη της Μήλου και ο Ερμής του Πραξιτέλη. «Είναι φανερό πως για να εξαγάγει το μάρμαρό της στο ελλαδικό χώρο, στη Μεγάλη Ελλάδα και σε όλες τις περιοχές του Βοσπόρου, η Πάρος ήταν μια πάμπλουτη πόλη. Μάλιστα, ως μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας πλήρωνε τη μεγαλύτερη εισφορά σε σχέση με τις άλλες πόλεις», επισημαίνει η γνωστή αρχαιολόγος.

Το Συνέδριο είναι το πρώτο που πραγματοποιείται για τις αποικίες που ίδρυσε η Πάρος. «Στη διάρκεια του θα παρουσιαστούν άγνωστα στοιχεία για την εμπορική δραστηριότητα του νησιού». Οπως είναι η παριανή κεραμική, που αποκαλύφθηκε σε περιοχή του Εύξεινου Πόντου, ή τα παριανά σφραγίσματα σε αμφορείς που βρέθηκαν ακόμα πιο μακριά.

Με αφορμή το Συνέδριο θα συγκεντρωθούν, για πρώτη φορά, στο νησί σαράντα αρχαιολόγοι, ανασκαφείς και μελετητές από όλες τις αποικίες που ίδρυσε η Πάρος για να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα των ανασκαφών και των μελετών τους.

1. Επιβλητικό γλυπτό Κούρου από τη Θάσο.

2. Κεφαλή Αρτέμιδος από τις ανασκαφές στο Πάριον, στην περιοχή του Τσανάκαη.

3. Εντυπωσιακό στιγμιότυπο από τις ανασκαφές στο Πάριον.

4. Το Ιερό του Ηρακλή στη Θάσο. Η πατρίδα του μυθικού ήρωα ήταν ίσως παλαιότερη της άφιξης των Παρίων.

Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η αποικία ιδρύθηκε στο κροατικό νησί Hvar, κοντά στις ακτές της Δαλματίας, γύρω στο 385 π.Χ. Οι ανασκαφές που ξεκίνησαν το 1980 έχουν αποκαλύψει μέρος της ελληνικής πόλης η οποία αναπτύχθηκε στην πεδιάδα του Στάρι Γκραντ, νεκροταφεία, καθώς και τμήμα των τειχών με οχυρωματικούς πύργους. Σχεδιασμένη με γεωμετρική διάταξη η Φάρος εντάχθηκε το 2008 στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Ουνέσκο ως ένα «από τα καλύτερα παγκοσμίως διατηρημένα αρχαία ελληνικά κτηματολογικά συστήματα».

Η ΠΑΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΙΚΙΕΣ ΤΗΣ

Χρυσάφι και ασήμι

Ιδρύθηκε πριν από 28 αιώνες (7^{ος} αι. π.Χ.) από τον Τελεσικλή, πατέρα του φημισμένου ποιητή της Πάρου Αρχιλόχου. Το νησί διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στις εμπορικές ανταλλαγές στην περιοχή του Βόρειου Αιγαίου και «απέκτησε πλούτο χάρη στην εκμετάλλευση των μεταλλείων χρυσού, αργύρου αλλά και δευτερευόντων μετάλλων, όπως ο χαλκός, ο σίδηρος και ο μόλυβδος».

Στην οικονομία του συνέβαλε τα μέγιστα και η εξόρυξη μαρμάρου από τα τέλη του 7^{ου} αιώνα π.Χ. Από το μάρμαρο της Θάσου έχει κατασκευαστεί και ο μνημειώδης περίβολος, όπως και τα γλυπτά του περίφημου ταφικού μνημείου της Αμφίπολης. Οι πολύχρονες ανασκαφές της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής έχουν φέρει στο φως την αγορά της πόλης και πλήθος μνημείων και κινητών ευρημάτων.

Ο τουριστικός προορισμός της αρχαιότητας

Είναι η παλαιότερη αποικία της Πάρου. Ιδρύθηκε γύρω στο 710 π.Χ. στη βορειοανατολική Τρωάδα, στην περιοχή του σύγχρονου χωριού Κέμερ, στην περιφέρεια του Τσανάκαλε της Τουρκίας. Τα ευρήματα που έχουν φέρει στο φως οι συστηματικές αρχαιολογικές ανασκαφές μαρτυρούν πως η πόλη κατοικήθηκε έως το 13 αιώνα μ.Χ. Στα χρόνια του αυτοκράτορα Αδριανού (2^{ος} αι. μ.Χ.) «αποτέλεσε τουριστικό προορισμό για τον κόσμο της αρχαιότητας εξαιτίας της σημαντικής και πλούσιας από τα παλαιότερα χρόνια καλλιτεχνικής της κληρονομιάς». Το Πάριον ήταν πλούσια διακοσμημένο από τους διάσημους γλύπτες της αρχαιότητας, όπως ο Σκόπας από την Πάρο και ο Πραξιτέλης από την Αθήνα.

